

ДЕРЖАВНЕ АГЕНТСТВО
РИБНОГО ГОСПОДАРСТВА
УКРАЇНИ
(ДЕРЖРИБАГЕНТСТВО)

вул. Січових Стрільців, 45 а, м. Київ, 04053
тел.: (044) 486 62 43
тел/факс: (044) 272-20-32
E-mail: darg@darg.gov.ua
Код ЄДРПОУ 37472282

STATE AGENCY
OF FISHERIES
OF UKRAINE

(DRZHRYBAGENTSTVO)

45a, Sichovykh Striltsiv str., Kyiv, 04053, Ukraine
tel.: (+380)(44) 486 62 43
tel/fax: (+380) (44) 272-20-32
E-mail: darg@darg.gov.ua

10.10.17 № 3-9.2-5/575+17

Державна регуляторна служба
України

Про погодження наказу
Міністерства аграрної політики
та продовольства України

Державне агентство рибного господарства України повторно направляє на погодження наказ Мінагрополітики від 08 вересня 2017 року «Про затвердження Положення про класифікацію, порядок розслідування та обліку аварійних подій із суднами флоту рибної промисловості» (далі – наказ), розроблений з метою прийняття нормативно-правового акту, який встановлює класифікацію, порядок розслідування та облік аварійних подій із суднами флоту рибної промисловості, що не підлягають нагляду класифікаційного товариства та суднами флоту рибної промисловості, що підлягають нагляду класифікаційного товариства, приведений у відповідність до вимог чинного законодавства, правил нормопроєктувальної техніки і правопису із врахуванням зауважень Міністерства юстиції України.

- Додаток: 1. Наказ на 28 арк.
2. Аналіз регуляторного впливу на 19 арк.
3. Копія повідомлення про оприлюднення проекту наказу на 1 арк.

Т.в.о. Голови

А.М. Кравченко

МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВА УКРАЇНИ

НАКАЗ

08.09.2017

Київ

№ 500

Про затвердження Положення
про класифікацію, порядок
розслідування та обліку
аварійних подій із суднами
флоту рибної промисловості

Відповідно до статті 3 Кодексу торговельного мореплавства України, статті 8 Закону України «Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів», підпункту 2 пункту 3 Положення про Міністерство аграрної політики та продовольства України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 листопада 2015 року № 1119,

НАКАЗУЮ:

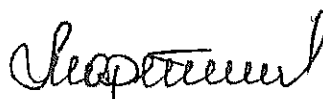
1. Затвердити Положення про класифікацію, порядок розслідування та обліку аварійних подій із суднами флоту рибної промисловості, що додається.

2. Департаменту тваринництва забезпечити в установленому законодавством порядку подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.

3. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

4. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою

Перший заступник міністра

М. Мартинюк

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства аграрної політики
та продовольства України

_____ 2017 року № _____

ПОЛОЖЕННЯ

про класифікацію, порядок розслідування та обліку аварійних подій
із суднами флоту рибної промисловості

І. Загальні положення

1. Це Положення визначає порядок розслідування та обліку аварійних подій із суднами флоту рибної промисловості, що не підлягають нагляду класифікаційного товариства, та суднами флоту рибної промисловості, що підлягають нагляду класифікаційного товариства, довжиною менше 24 метрів (далі – судна), у тому числі пов'язаних із пошкодженням знарядь лову.

2. У цьому Положенні терміни та скорочення вживаються у таких значеннях:

аварійна подія (АП) – подія, послідовність подій або випадок, які виникли у результаті експлуатації судна або у зв'язку з нею, які спричинили або могли спричинити: загибель людини (людей), заподіяння тяжких тілесних ушкоджень людині (людям), зникнення людини (людей) із судна, залишення судна персоналом (екіпажем) у разі серйозної загрози життю персоналу (екіпажу) судна. До аварійної події також відноситься загибель судна (зникнення судна), участь у зіткненні з іншим судном, конструктивне пошкодження судна, яке спричинило втрату ним морехідного стану, після якого проведення відновлювального ремонту судна недоцільно (катастрофа), посадку судна на ґрунт, пошкодження обладнання судна, знарядь лову (з'єднаних із судном), позбавлення судна можливості руху, забруднення навколишнього природного середовища, загрозу навколишньому природному середовищу, зсув вантажу (якщо спричинено втрату судном морехідного стану), локалізоване руйнування двигуна або силової установки, пошкодження конструкцій (тріщини) судна, засобів навігаційного обладнання, гідротехнічних та підводних інженерних споруд без забруднення навколишнього природного середовища та/або без втрати судном морехідного стану;

забруднення навколишнього природного середовища – потрапляння у водні об'єкти матеріалів, речовин або відходів у результаті пошкодження або експлуатації судна, які завдали шкоду водним біоресурсам, здоров'ю людини та її діяльності на водних об'єктах, у тому числі шкоду для рибальства;

зникнення судна – відсутність будь-яких відомостей про судно протягом трьох місяців;

комісія з розслідування АП – комісія, створена наказом органу розслідування АП;

морехідний стан судна – технічна придатність судна до плавання, належним чином спорядження його і забезпечення усім необхідним для плавання, укомплектування персоналом (екіпажем), а також приведення

приміщень судна, в яких перевозиться вантаж, у стан, що забезпечує належне приймання, перевезення і збереження вантажу;

морехідні якості судна – один із критеріїв морехідного стану судна, зокрема плавучість, остійність, непотоплюваність, керованість, міцність, водонепроникність тощо;

орган розслідування АП – Державне агентство рибного господарства України (далі – Держрибагентство);

розслідування АП – збір та аналіз інформації про АП, виявлення обставин, визначення причин та факторів, які спричинили АП, складання акта розслідування АП, а також підготовка (у разі необхідності) рекомендацій щодо попередження і запобігання АП та рекомендацій з безпеки мореплавства (судноплавства), включаючи підвищення рівня підготовки персоналу (екіпажу) судна;

пошкодження судна – пошкодження судна, отримане внаслідок АП, яке спричинило втрату міцності його конструкції (корпусу судна), вихід з ладу основних механізмів, обладнання та/або погіршення морехідних якостей судна, необхідність проведення капітального ремонту або заміну пошкоджених елементів конструкції судна;

тяжке тілесне ушкодження людини – отримання особою тілесного ушкодження, заподіяного під час АП, унаслідок чого особа втратила працездатність більше як на 72 години протягом семи діб з дня одержання такого ушкодження.

Інші терміни застосовуються в значеннях, наведених у Водному кодексі України, Кодексі торговельного мореплавства України та Законі України «Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів».

3. Положення є обов'язковим для виконання:

капітанами суден (судноводіями, стерновими-мотористами);

власниками суден (судновласниками, фрахтувальниками);

капітанами морських рибних портів.

II. Класифікація АП

1. Класифікація за видами:

дуже серйозні АП;

серйозні АП;

інциденти.

2. До дуже серйозних АП належать події, що спричинили:

загибель людини (людей);

зникнення людини (людей) із судна;

залишення судна персоналом (екіпажем) у разі серйозної загрози життю персоналу (екіпажу) судна;

загибель судна;

конструктивне пошкодження судна, яке спричинило втрату ним морехідного стану, після якого проведення відновлювального ремонту судна недоцільне (катастрофа);

зникнення судна;

участь у зіткненні з іншим судном;

забруднення навколишнього природного середовища судном (суднами).

3. До серйозних АП належать події, що спричинили:

заподіяння тяжких тілесних ушкоджень людині (людям);

серйозне пошкодження судна, його обладнання;

позбавлення судна можливості руху;

зсув вантажу, що спричинив втрату судном морехідного стану;

пошкодження знарядь лову, з'єднаних із судном;

локалізоване руйнування двигуна або силової установки тощо.

4. До інцидентів належать події, що спричинили або могли спричинити:
заподіяння шкоди людині, судну;

загрозу навколишньому природному середовищу;

виникнення експлуатаційних пошкоджень судна або його конструкції без втрати судном морехідного стану, пошкоджень конструкцій (тріщин) судна, обладнання (механізмів), пристроїв та корпусу судна, засобів навігаційного обладнання, гідротехнічних та підводних інженерних споруд без забруднення навколишнього природного середовища.

III. Повідомлення про АП

1. Капітан судна (судноводій, стерновий-моторист) негайно наявними засобами зв'язку (радіозв'язок, канали телефонного або супутникового зв'язку тощо), які забезпечують найбільш швидке проходження інформації про АП, інформує:

власника судна (судновласника, фрахтувальника);

капітана найближчого морського рибного порту (морського порту), якщо АП сталась у морських водах України (виключна (морська) економічна зона, територіальне море або внутрішні морські води України);

адміністрацію місця базування та/або власника (орендаря) місця базування.

Капітан судна (судноводій, стерновий-моторист) вживає можливих заходів щодо зберігання у недоторканності носіїв інформації: суднових, машинних та інших журналів, навігаційних карт, розрахунку остійності судна тощо.

Якщо надання з будь-яких причин інформації про АП капітаном судна (судноводієм, стерновим-мотористом) неможливо, зазначена інформація може бути передана капітаном судна (судноводієм, стерновим-мотористом), яке знаходиться найближче до судна, з яким сталася АП, або власником судна (судновласником, фрахтувальником).

2. Якщо АП із судном сталась в територіальному морі або внутрішніх водах іноземної держави, капітан судна (судноводій, стерновий-моторист), яке плаває під Державним прапором України, повинен повідомити про АП найближчий іноземний морський рятувально-координаційний центр, власника судна (судновласника, фрахтувальника), а також орган розслідування АП та найближчі консульські установи України.

Якщо до АП із судном причетні риболовні судна під прапором іноземної держави, при здійсненні розслідування АП застосовуються положення частини другої глави 7 Кодексу міжнародних стандартів та рекомендованої практики з розслідування аварії або інциденту на морі (Резолюція ІМО А.1075(28) та Резолюція MSC.255(84)) Комітету з питань безпеки на морі Міжнародної морської організації (ІМО).

3. Первинна інформація про АП, що надходить власнику судна (судновласнику, фрахтувальнику) від капітана судна (судноводія, стернового-моториста), включає залежно від виду АП:

- тип та реєстраційний (бортовий) номер судна;
- назва судна (за наявності);
- дата, судновий час АП;
- прізвище, ім'я, по батькові капітана судна (судноводія, стернового-моториста);
- маршрут судна на момент виникнення АП;
- кількість та найменування вантажу;
- осадка судна носом і кормою до і після АП, крен;
- кількість палива, прісної води на борту судна;
- географічні координати місця АП;
- фактичні гідрометеорологічні умови;
- кількість персоналу (екіпажу) судна;
- стислий опис АП та її наслідків;

наявність і ознаки забруднення навколишнього природного середовища; кількість загиблих та постраждалих, їх посади, прізвища, ім'я та по батькові.

У разі з'ясування нових обставин щодо АП капітан судна (судноводій, стерновий-моторист) зобов'язаний передавати власнику судна (судновласнику, фрахтувальнику) додаткову інформацію для узагальнення.

Капітан судна (судноводій, стерновий-моторист) зобов'язаний також негайно поінформувати капітана найближчого порту про всі зміни навігаційної обстановки, спричинені АП.

4. Власник судна (судновласник, фрахтувальник) після одержання від капітана судна первинної інформації про АП зобов'язаний негайно надіслати органу розслідування АП будь-якими наявними засобами зв'язку письмове повідомлення про аварійну подію (АП) із судном флоту рибної промисловості за формою, наведеною у додатку 1 до цього Положення.

Оригінал повідомлення про АП у дводенний строк з моменту виявлення АП надсилається власником судна (судновласником, фрахтувальником) поштовим відправленням органу розслідування АП.

Власник судна (судновласник, фрахтувальник) протягом доби надає органу розслідування АП:

письмово викладені відомості про характер АП і обставини, за яких вона відбувалася, з детальним описом у довільній формі;

витяги із суднових документів;

витяги з документів місця базування;

копії суднових документів;

копії кваліфікаційних та медичних документів персоналу (екіпажу) судна;

пояснення причетних до АП осіб і свідків;

схеми, фото- та відеоматеріали, пов'язані з АП, тощо.

5. Нещасний випадок, який стався у результаті АП із персоналом (екіпажем) судна під час перебування судна в рейсі, а також із людьми, які перебували на судні, розслідується відповідно до Порядку проведення розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 листопада 2011 року № 1232.

IV. Комісія з розслідування АП

1. Орган розслідування АП протягом 48 годин з дати отримання повідомлення про АП реєструє АП в журналі реєстрації аварійних подій із суднами флоту рибної промисловості, форма якого наведена в додатку 2 до цього Положення, створює комісію з розслідування АП та затверджує її склад.

Про створення комісії з розслідування АП орган розслідування АП повідомляє власника судна (судновласника, фрахтувальника), з яким сталась АП, капітана морського рибного порту або адміністрацію місця базування та/або власника (орендаря) місця базування, де перебуває судно, з яким сталась АП, а також інших зацікавлених юридичних або фізичних осіб (у разі необхідності).

2. Основними завданнями комісії з розслідування АП є здійснення класифікації АП, збір даних про АП, опрацювання та аналіз отриманих даних про АП та складання акта розслідування АП.

Аналіз АП спрямовується на виявлення, вивчення і узагальнення відомостей про:

причини АП;

вплив на АП недосконалих інженерних і технологічних рішень щодо конструкції й устаткування судна;

роль людського фактора у виникненні АП;

вплив зовнішнього фактора;
заходи із запобігання АП;
інші матеріали, пов'язані з безпекою мореплавства (судноплавства), отримані за допомогою спостережень і оцінок АП.

3. До складу комісії з розслідування АП входять голова комісії та її члени, які обираються із числа посадових осіб органу розслідування АП.

Комісія з розслідування АП створюється наказом органу розслідування АП, яким затверджується її склад та встановлюються строки розслідування АП, а також (у разі необхідності) зазначаються організаційні умови проведення розслідування АП.

4. Власник судна (судновласник, фрахтувальник), з яким сталась АП, капітан морського рибного порту або адміністрація місця базування та/або власник (орендар) місця базування зобов'язані сприяти роботі комісії з розслідування АП.

5. Голова комісії з розслідування АП зобов'язаний:
провести організаційне засідання комісії для ознайомлення членів комісії з наявною інформацією щодо АП;
визначити необхідність додаткового залучення експертів (фахівців) до роботи комісії та основні напрями і порядок роботи комісії;
оглянути місце АП;
забезпечувати координацію дій усіх осіб, які беруть участь у розслідуванні АП.

Голова комісії протягом трьох діб з моменту початку розслідування АП надає керівнику органу розслідування АП таку попередню інформацію:

опис обставин АП;

наслідки АП (кількість загиблих людей та персоналу (екіпажу), кількість людей та персоналу (екіпажу), які отримали тяжкі тілесні ушкодження та відомості про них, площа забруднення навколишнього природного середовища тощо).

6. Голова комісії з розслідування АП має право:

приймати рішення з усіх організаційних, методичних і практичних питань розслідування АП;

давати обов'язкові для виконання доручення та вказівки членам комісії з розслідування АП;

направляти за рішенням комісії з розслідування АП на лабораторні випробування та дослідження речові докази, що стосуються АП;

створювати робочі групи;

проводити засідання комісії для вирішення основних організаційних, методичних та практичних питань розслідування АП;

використовувати надані посадовими особами підприємств, установ і організацій, незалежно від форм власності, необхідні матеріали і документи з питань, пов'язаних із проведенням розслідування АП, а також додаткові відомості стосовно АП;

залучати до роботи комісії експертів для розв'язання конкретних завдань, що потребують знань у спеціальних галузях науки і техніки;

опитувати (брати пояснення) свідків АП та осіб, причетних до АП.

7. Голова комісії з розслідування АП організовує, проводить і контролює всі етапи розслідування АП, координує дії всіх учасників розслідування АП та приймає рішення з усіх організаційних, методичних і практичних питань розслідування АП.

8. Члени комісії з розслідування АП зобов'язані сумлінно виконувати свої обов'язки, доручення голови комісії, бути неупередженими та об'єктивними, не допускати конфлікту інтересів.

9. Члени комісії з розслідування АП мають право:
опитувати (брати пояснення) свідків АП та осіб, причетних до АП;
ознайомлюватися із всіма матеріалами щодо АП;
проводити огляд місця АП (здійснювати фото- та відеозйомку);
вносити пропозиції голові комісії стосовно залучення експертів (фахівців)
до роботи комісії з розслідування АП;
викладати особисту думку в матеріалах, доданих до акта розслідування
АП.

V. Етапи розслідування АП

1. Розслідування АП складається з трьох основних етапів:
перший – збір даних про АП;
другий – опрацювання і аналіз отриманих даних;
третій – складання акта розслідування АП.
2. Розслідування АП на першому етапі включає такі основні напрями:
огляд місця АП з метою документування речових доказів;
опитування свідків АП, складання протоколів опитування;
ознайомлення з документами, процедурами і записами.
3. Усі характеристики та особливості місця АП мають бути задокументовані комісією з розслідування АП за допомогою фото- та відеофіксації, малюнків, схем, детального опису або будь-яких інших засобів і способів.
4. Комісія з розслідування АП визначає групу осіб, яких необхідно опитати у зв'язку з АП.

До цієї групи осіб відносяться:

безпосередні свідки, що перебували на місці АП у момент, коли вона сталася;

особи, які не перебували біля місця, де сталася АП, але можуть надати необхідну інформацію;

особи, причетні до АП;

особи, задіяні у пошуково-рятувальних операціях;

члени персоналу (екіпажу) суден, що перебували на місці АП;

персонал місць базування, причалів, служб регулювання руху суден, служб спостереження тощо.

У разі необхідності можуть бути опитані:

особи, уповноважені власником судна (судновласником, фрахтувальником) на забезпечення безпеки мореплавства (судноплавства) та технічну експлуатацію суден;

представники органів, які здійснювали технічний нагляд за судном.

5. Опитування свідків та причетних до АП осіб проводиться з кожним опитуваним окремо українською мовою або (у разі необхідності) за допомогою перекладача.

Опитування свідків та осіб, причетних до АП, має починатися з роз'яснення мети розслідування.

Пояснення свідків та осіб, причетних до АП, надаються ними власноруч.

За підсумками опитування свідків та осіб, причетних до АП, а також зібраної інформації опитувач (голова комісії або її член) складає протокол опитування за формою, наведеною у додатку 3 до цього Положення.

6. До матеріалів розслідування АП долучаються матеріали, надані свідками й особами, причетними до АП, пояснювальні записки, заяви, листи, скарги з приводу обставин АП тощо.